

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

CHU ĐỨC ÁNH

TĂNG CƯỜNG HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ
BẢO HIỂM HỎA HOẠN CỦA CÔNG TY BẢO HIỂM
BẢO MINH BẮC NINH

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Lê Văn Tâm

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của tôi; các thông tin, số liệu, kết quả nêu trong Luận văn là trung thực, có nguồn gốc rõ ràng. Những kết quả nghiên cứu của Luận văn chưa từng được công bố trong bất kỳ một công trình nghiên cứu nào.

Tác giả luận văn

Chu Đức Ánh

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành và biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Lê Văn Tâm - Giảng viên trường Đại học Kinh tế Quốc dân, người đã tận tình hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn này; các thầy, cô giáo Phòng Quản lý đào tạo sau đại học; các thầy, cô giáo bộ môn đã truyền đạt cho tôi những kiến thức khoa học quý báu.

Tôi xin chân thành cảm ơn Công ty Bảo hiểm Bảo Minh Bắc Ninh đã tạo điều kiện, giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và hoàn thiện Luận văn này.

Nhân dịp này tôi xin gửi lời cảm ơn đến gia đình, bạn bè đã luôn luôn động viên, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và hoàn thành Luận văn này.

Tác giả luận văn

Chu Đức Ánh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vi
DANH MỤC BIỂU ĐỒ.....	vii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp của luận văn.....	4
5. Kết cấu nội dung luận văn.....	4
Chương 1: LÝ LUẬN CHUNG VỀ BẢO HIỂM VÀ BẢO HIỂM HOẢ HOẠN.....	5
1.1. Lý luận chung về bảo hiểm.....	5
1.1.1. Lịch sử hình thành, phát triển và vai trò của bảo hiểm.....	5
1.1.2. Các loại hình bảo hiểm.....	13
1.2. Bảo hiểm hoả hoạn.....	20
1.2.1. Sơ lược sự ra đời và phát triển của bảo hiểm hoả hoạn.....	20
1.2.2. Sự cần thiết và vai trò của nghiệp vụ khai thác bảo hiểm hoả hoạn ...	22
1.2.3. Quy trình khai thác bảo hiểm hỏa hoạn.....	25
1.2.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển nghiệp vụ bảo hiểm hoả hoạn.....	34
1.3. Kinh nghiệm phát triển nghiệp vụ kinh doanh hoả hoạn trên thế giới và Việt Nam.....	39
1.3.1. Không phân biệt giữa các công ty bảo hiểm.....	39
1.3.2. Liên doanh, liên kết và sáp nhập.....	40
1.3.3. Xu hướng E - Bancassurance.....	41
1.3.4. Kinh nghiệm quản lý bảo hiểm hỏa hoạn của Công ty Bảo hiểm Bảo Việt.....	43
1.3.5. Bài học đối với Công ty Bảo hiểm Bảo Minh Bắc Ninh trong công tác quản lý bảo hiểm hỏa hoạn.....	44

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	46
2.1. Câu hỏi đặt ra cần giải quyết	46
2.2. Phương pháp nghiên cứu	46
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	46
2.2.2. Phương pháp xử lý và tổng hợp dữ liệu	48
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	48
2.3. Các chỉ tiêu đánh giá tình hình khai thác nghiệp vụ bảo hiểm hỏa hoạn tại Công ty bảo hiểm Bảo Minh Bắc Ninh.....	49
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ BẢO HIỂM HOẢ HOẠN TẠI CÔNG TY BẢO HIỂM BẢO MINH BẮC NINH	50
3.1 Khái quát về Tổng công ty Bảo hiểm Bảo Minh và Công ty Bảo hiểm Bảo Minh chi nhánh Bắc Ninh	50
3.1.1 Quá trình hình thành và phát triển của Công ty bảo hiểm Bảo Minh	50
3.1.2 Tình hình hoạt động kinh doanh của Tổng Công ty bảo hiểm Bảo Minh	56
3.1.3. Kế hoạch kinh doanh năm 2014 của Tổng công ty Bảo hiểm Bảo Minh	60
3.2. Thực trạng công tác quản lý bảo hiểm hỏa hoạn của Công ty Bảo hiểm Bảo Minh - Chi nhánh Bắc Ninh	64
3.2.1. Phân tích dữ liệu của đối tượng được điều tra	64
3.2.2. Đánh giá, kiểm định độ tin cậy của thang đo bằng phương pháp phân tích Cronbach Alpha	69
3.2.3. Thực trạng về công tác quản lý bảo hiểm hỏa hoạn tại công ty bảo hiểm Bảo Minh - chi nhánh Bắc Ninh	71
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng tới quản lý bảo hiểm hỏa hoạn của Công ty Bảo hiểm Bảo Minh - Chi nhánh Bắc Ninh.....	84
3.3.1. Mô hình phân tích.....	84
3.4.2. Phân tích hồi qui.....	85
3.4.3. Kiểm định giải thuyết hồi quy	88

3.5. Đánh giá chung về công tác quản lý bảo hiểm hỏa hoạn tại Công ty bảo hiểm Bảo Minh - Chi nhánh Bắc Ninh	90
3.5.1 Những mặt đạt được	90
3.5.2 Hạn chế	92
3.5.3 Nguyên nhân.....	93
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ BẢO HIỂM HOẢ HOẠN TẠI CÔNG TY BẢO HIỂM BẢO MINH BẮC NINH.....	95
4.1. Chiến lược phát triển thị trường Bảo hiểm Việt Nam giai đoạn 2011 - 2020	95
4.1.1. Mục tiêu chiến lược.....	95
4.1.2. Một số chỉ tiêu cụ thể và lộ trình thực hiện.....	96
4.2. Giải pháp tăng cường hoạt động quản lý bảo hiểm hỏa hoạn tại Công ty Bảo hiểm Bảo Minh Bắc Ninh.....	96
4.2.1. Nâng cáo chất lượng công tác xử lý và bồi thường.....	97
4.2.2. Nâng cao chất lượng, kỹ năng quản lý nghiệp vụ	97
4.2.3. Nâng cấp cơ sở vật chất và hệ thống công nghệ thông tin	98
4.2.4. Hoàn thiện hệ thống pháp luật và chính sách bảo hiểm.....	98
4.2.5. Đẩy mạnh Marketing và phân tích đối thủ cạnh tranh	99
4.2.6. Tuyển dụng, đào tạo và phát triển nguồn nhân lực	99
4.3. Kiến nghị	100
4.3.1. Kiến nghị đối với nhà nước - Bộ Tài chính.....	100
4.3.2. Kiến nghị với Hiệp hội Bảo hiểm Việt Nam.....	101
4.3.3. Kiến nghị với Tổng công ty Bảo hiểm Bảo Minh.....	101
KẾT LUẬN.....	103
TÀI LIỆU THAM KHẢO	105
PHỤ LỤC	106

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Các công ty thành viên tại các tỉnh, thành phố.....	53
Bảng 3.2. Các công ty liên kết	54
Bảng 3.3. Tỷ lệ góp vốn của các cổ động Tổng công ty cổ phần Bảo Minh	55
Bảng 3.4 Một số chỉ tiêu đánh giá tình hình tài chính Bảo Minh qua các năm	56
Bảng 3.5. Kết quả hoạt động đầu tư của Bảo Minh	58
Bảng 3.6. Kết quả hoạt động đầu tư bảo hiểm hỏa hoạn (2009 -2013)	59
Bảng 3.7. Dữ liệu của đối tượng được điều tra.....	64
Bảng 3.8 Bảng tổng hợp kết quả kiểm định độ tin cậy của thang đo	69
Bảng 3.9 Bảng thống kê đánh giá của cán bộ nhân viên về chiến lược nguồn nhân lực.....	71
Bảng 3.10. Bảng thống kê đánh giá của cán bộ nhân viên về chiến lược Marketing.....	73
Bảng 3.11 Bảng thống kê đánh giá của cán bộ nhân viên về chính sách pháp chế ..	74
Bảng 3.12. Thống kê đánh giá cán bộ nhân viên về hệ thống cơ sở vật chất và công nghệ thông tin	77
Bảng 3.13. Thống kê đánh giá của nhân viên về chính sách quản lý nghiệp vụ	78
Bảng 3.14. Thống kê đánh giá của cán bộ nhân viên về chính sách bồi thường	81
Bảng 3.15 Thống kê đánh giá của cán bộ nhân viên về đối thủ cạnh tranh.....	82
Bảng 3.16. Thống kê đánh giá của nhân viên về hiệu quả quản lý bảo hiểm hỏa hoạn	83

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Tỷ lệ nam nữ.....	65
Biểu đồ 3.2. Tỷ lệ độ tuổi.....	66
Biểu đồ 3.3. Tỷ lệ về tình trạng hôn nhân.....	67
Biểu đồ 3.4. Tỷ lệ về vị trí công tác.....	67
Biểu đồ 3.5 Tỷ lệ về trình độ học vấn.....	68
Biểu đồ 3.6 Giá trị trung bình các nhân tố của biến chiến lược về nguồn nhân lực.....	72
Biểu đồ 3.7. Giá trị trung bình các nhân tố của biến chiến lược marketing.....	74
Biểu đồ 3.8. Giá trị trung bình các nhân tố của biến chính sách pháp chế.....	75
Biểu đồ 3.9. Giá trị trung bình các nhân tố của biến hệ thống cơ sở vật chất và công nghệ thông tin.....	78
Biểu đồ 3.10 Giá trị trung bình các nhân tố của biến chính sách quản lý nghiệp vụ.....	79
Biểu đồ 3.11. Giá trị trung bình các nhân tố của biến chính sách bồi thường.....	82
Biểu đồ 3.12. Giá trị trung bình các nhân tố của biến đối thủ cạnh tranh.....	83
Biểu đồ 3.13. Giá trị trung bình các nhân tố của biến hiệu quả quản lý bảo hiểm hỏa hoạn.....	84

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Theo số liệu thống kê, hàng năm trên thế giới có khoảng trên 5 triệu vụ cháy lớn nhỏ xảy ra ở tất cả các nước, gây thiệt hại hàng trăm tỷ USD, hàng trăm nghìn người bị chết, hàng triệu người bị thương, hàng triệu gia đình phải sống cảnh “màn trời chiếu đất”, mất việc làm, mất thu nhập. Hậu quả của hoả hoạn là không thể lường trước được.

Người dân nước Anh khó có thể quên đám cháy lớn chưa từng thấy xảy ra vào ngày 2 tháng 9 năm 1666, kéo dài 7 ngày 8 đêm phá huỷ nhiều phố lớn ở thành phố Luân Đôn nước Anh. Sức phá huỷ khốc liệt của vụ hoả hoạn đó đã làm cả thế giới phải kinh hoàng. Chỉ với một môi lửa nó đã thiêu rụi một nửa thành phố Luân Đôn, thiêu hủy hoàn toàn 13200 ngôi nhà, 87 nhà thờ, trong đó có cả nhà thờ Saint Paul và trụ sở của hãng Loyds.

Ở Việt Nam, do trình độ nhận thức về sử dụng và quản lý nguồn lửa còn hạn chế, thêm vào đó là phương tiện phòng cháy còn rất lạc hậu, số lượng nhà lá, nhà tạm bợ còn nhiều và thường tập trung, ngõ ngách lại rất nhỏ, nguy cơ hoả hoạn là rất cao, trong khi các biện pháp đề phòng hạn chế rủi ro còn chưa đầy đủ và hiện đại. Trong những năm gần đây, xã hội Việt Nam càng phát triển thì tình hình hoả hoạn ngày càng nghiêm trọng hơn và nó đang tác động to lớn đến nhiều mặt đời sống kinh tế xã hội, ví dụ như: vụ hoả hoạn tại chợ Đồng Xuân năm 1994, vụ hoả hoạn tại Trung tâm thương mại quốc tế năm 2002. Hoả hoạn với sự tàn phá khốc liệt của nó đã thật sự là nỗi kinh hoàng của nhân dân ta từ xưa tới nay. Chai ông ta coi giặc lửa cũng nguy hiểm không kém so với các loại giặc khác. “Thủy, hoả, đạo tặc giặc phá không bằng nhà cháy”

Hiện nay, với sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, các lĩnh vực trong đời sống kinh tế xã hội không ngừng phát triển. Đặc biệt là lĩnh vực kinh tế với mức tăng trưởng cao, nhiều nhà máy, xí nghiệp, nhà cao tầng...được xây mới; Hàng hóa, vật tư, thiết bị, máy móc...ngày càng nhiều. Bên cạnh đó, với sự gia tăng dân số, nhất là các đô thị lớn, làm nguy cơ cháy,

nổ tăng lên.

Thiệt hại do cháy gây ra rất nghiêm trọng không chỉ ảnh hưởng đến cuộc sống của một vài cá nhân mà còn tác động mạnh đến cả cộng đồng dân cư, môi trường khí hậu. Mặc dù khoa học công nghệ phát triển thì phương tiện phòng cháy chữa cháy được đổi mới nhưng sự phát triển của khoa học công nghệ về an toàn lại chậm hơn so kỹ thuật, công nghệ trong sản xuất và nguồn vốn đầu tư vào công tác đảm bảo an toàn thường thấp hơn so nguồn vốn đầu tư phát triển. Vì thế ngày càng có nhiều vụ cháy với thiệt hại lớn hơn, nguyên nhân xảy ra cũng khó lường.

Có thể nói, hoả hoạn chính là mối đe dọa thường trực rất lớn và tác động sâu sắc đến hoạt động sản xuất nói chung. Chính vì tính chất đặc biệt nghiêm trọng đó mà bảo hiểm hoả hoạn và các rủi ro đặc biệt có vai trò và tác dụng sâu sắc. Bảo hiểm hoả hoạn thực hiện nguyên tắc số đông bù số ít, gây dựng những quỹ bồi thường để bù đắp kịp thời những thiệt hại do hoả hoạn gây ra, ổn định tài chính cho người được bảo hiểm và ổn định xã hội. Mặt khác, do tính chất kết hợp đã nêu trên, bảo hiểm hoả hoạn còn có khả năng thúc đẩy các đơn vị tham gia bảo hiểm thực hiện công tác phòng cháy chữa cháy, tăng cường tính tự chủ của các đơn vị trong việc phục hồi khả năng sản xuất kinh doanh sau hoả hoạn và tạo ra sự ổn định lớn trong nền kinh tế.

Tại Việt Nam, kể từ sau Nghị định 100/CP ngày 18 tháng 12 năm 1993 của chính phủ về việc kinh doanh bảo hiểm, hoạt động bảo hiểm bắt đầu sôi động và phát triển, có nhiều nghiệp vụ mới bắt đầu được triển khai trong đó có nghiệp vụ bảo hiểm hoả hoạn và các rủi ro đặc biệt. Đây là một nghiệp vụ có nhiều tiềm năng phát triển và là một trong những nghiệp vụ quan trọng của nhiều công ty Bảo hiểm, đặc biệt là Công ty Bảo hiểm Bảo Minh Bắc Ninh

Tỉnh Bắc Ninh là một tỉnh có quy mô diện tích nhỏ nhưng tập trung rất nhiều các khu công nghiệp thu hút được nhiều tập đoàn, tổng công ty, doanh nghiệp với nhiều lĩnh vực kinh doanh khác nhau nên nguy cơ tiềm ẩn về cháy nổ rất lớn. Tuy nhiên nghiệp vụ bảo hiểm này đã được triển khai trên địa bàn